

Total number of printed pages-8

63/1 (SEM-4) SEC2/EDNSE4022

2025

EDUCATION

Paper : EDNSE4022

(Method and Techniques of Teaching)

Full Marks : 50

Pass Marks : 20

Time : Two hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. Choose the correct answer : **(any five)**
1×5=5

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : (যিকোনো পাঁচটা)

(a) From which word 'Lecture' is derived ?

'Lecture' শব্দটো ক'ৰ পৰা আহিছে?

- (i) Latin (লেটিন)
(ii) Greek (গ্ৰীক)
(iii) Sanskrit (সংস্কৃত)
(iv) Roman (ৰোমান)

(b) Which of the following is a method of teaching?

তলৰ কোনটো শিক্ষাদানৰ এটি পদ্ধতি ?

- (i) Evaluation (মূল্যায়ন)
- (ii) Feedback (সঁহাৰি)
- (iii) Lecture (বক্তৃতা)
- (iv) Comprehensive (সৰ্বাঙ্গিক)

(c) Which of the following is a characteristics of teaching?

তলৰ কোনটো শিক্ষাদানৰ এটা বৈশিষ্ট্য হয়?

- (i) Teaching is a skilled occupation
শিক্ষকতা এক দক্ষ বৃত্তি
- (ii) Teaching is social service
শিক্ষকতা এক সামাজিক সেবা
- (iii) Teaching is both science and art
পাঠদান বিজ্ঞান আৰু কলা দুয়োটা
- (iv) All of the above
ওপৰৰ আটাইকেইটা

(d) Who is the originator of deductive method of teaching?

শিক্ষাদানৰ অৰবোহী পদ্ধতিৰ উদ্ভাৱক কোন?

- (i) John Dewey (জন ডিউই)
- (ii) Rousseau (ৰুছো)

- (iii) Skinner (স্কীনাৰ)
- (iv) Aristotle (এৰিষ্টটল)
- (e) What is the full form of CCE ?
CCE-ৰ সম্পূৰ্ণ নামটো কি ?
- (i) Creative Continuous Evaluation
সৃষ্টিশীল অবিৰত মূল্যায়ন
- (ii) Continuous and Comprehensive Evaluation
অবিৰত আৰু সৰ্বাধিক মূল্যায়ন
- (iii) Comprehensive and Continuous Evaluation
সৰ্বাত্মক আৰু অবিৰত মূল্যায়ন
- (iv) None of the above
ওপৰৰ এটাও নহয়
- (f) Which of the following is not the example of virtual classroom ?
তলৰ কোনটো ভাৰ্চুৱেল শ্ৰেণীকোঠাৰ উদাহৰণ নহয় ?
- (i) MOOCs (মুকচ্)
- (ii) Bootcamps (বুটকেম্পচ)
- (iii) Chart (তালিকা)
- (iv) Slide (স্লাইড)

(g) Which of the following is s characteristic of lesson plan ?

তলৰ কোনটো পাঠ পৰিকল্পনাৰ এটা বৈশিষ্ট্য?

(i) Objective-based

উদ্দেশ্যভিত্তিক

(ii) Simplicity of language

ভাষাৰ সহজলভ্যতা

(iii) Self-evaluation

স্ব-মূল্যায়ন

(iv) All of the above

ওপৰৰ আটাইকেইটা

(h) Which of the following is not a type of 'SEMINAR' ?

তলৰ কোনটো আলোচনা চক্ৰৰ এটা প্ৰকাৰ নহয়?

(i) Major seminar

মুখ্য আলোচনাচক্ৰ

(ii) National seminar

ৰাষ্ট্ৰীয় আলোচনাচক্ৰ

(iii) Minor seminar

গৌণ আলোচনাচক্ৰ

(iv) International seminar

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় আলোচনাচক্ৰ

(i) Demonstration is a

প্রদর্শন হ'ল এটা

(i) Maxim of teaching

শিক্ষাদানৰ সূত্র

(ii) Method of teaching

শিক্ষাদান পদ্ধতি

(iii) Teaching aid

শিক্ষাদান আহিলা

(iv) None of the above

ওপৰৰ এটাও নহয়

(j) Which of the following is not a maxim of Teaching ?

তলৰ কোনটো শিক্ষাদানৰ এটি সূত্র নহয় ?

(i) Proceed from known to unknown

জনাৰ পৰা নজনালৈ গতি কৰা

(ii) Proceed from simple to complex

সহজৰ পৰা জটিলতালৈ গতি কৰা

(iii) Learning by doing principle

কৰ্মৰ যোগে শিক্ষানীতি

(iv) Analysis to synthesis

বিশ্লেষণৰ পৰা সংশ্লেষণলৈ

2. Answer **any five** from the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যিকোনো পাঁচটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Write a definition of Teaching.
শিক্ষণৰ এটা সংজ্ঞা লিখা।
- (b) Write *two* characteristics of teaching.
শিক্ষণৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (c) What is seminar method of teaching?
পাঠদানৰ আলোচনাচক্ৰ পদ্ধতি কি?
- (d) Write *two* steps of Lecture method.
বক্তৃতা পদ্ধতিৰ দুটা স্তৰ লিখা।
- (e) What is E-Learning?
E-শিক্ষণ কি?
- (f) What are teaching aids? Write.
শিক্ষণৰ আহিলা কি? লিখা।
- (g) Write *two* characteristics of good teaching aids.
ভাল শিক্ষণ সঁজুলিৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

3. Answer **any five** from the following : 5×5=25

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো পাঁচটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Write the different maxims of Teaching.
শিক্ষাদানৰ বিভিন্ন মূলমন্ত্ৰসমূহ লিখা।

(b) Discuss the importance of workshop.

কৰ্মশালাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আলোচনা কৰা।

(c) What are the advantages of E-Learning?

E-শিক্ষণৰ সুবিধাসমূহ কি কি?

(d) Write in brief on the functions of the 'EDUSAT'.

'EDUSAT'-ৰ কাৰ্য্যাবলী চমুকৈ লিখা।

(e) Write on the importance of Internet in education.

শিক্ষাত ইণ্টাৰনেটৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্পৰ্কে লিখা।

(f) What are the types of teaching aids? Write.

শিক্ষণৰ সঁজুলিসমূহ কি কি? লিখা।

(g) What is Lesson Plan? Discuss.

পাঠ পৰিকল্পনা কি? আলোচনা কৰা।

(h) What is effective teaching? How would a teacher motivate the learner at the time of teaching?

শিক্ষাদানৰ ফলপ্ৰসূতা কি? শিক্ষাদানৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষকে কিদৰে শিক্ষাৰ্থীক অভিৰোচিত কৰিব?

(i) Write a short note on the concept of classroom.

শ্ৰেণীকোঠাৰ ধাৰণা সম্বন্ধে এটা চমু টোকা লিখা।

4. Answer **any one** from the following questions : $10 \times 1 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো এটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What is internet? Explain the uses of internet in modern education and communication.

ইন্টাৰনেট কি? আধুনিক শিক্ষা আৰু যোগাযোগৰ ক্ষেত্ৰত ইন্টাৰনেটৰ ব্যৱহাৰ সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা।

(b) What is demonstration? Write the merits and demerits of demonstration.

প্ৰদৰ্শন কি? প্ৰদৰ্শন পদ্ধতিৰ সুফল আৰু কুফলসমূহ লিখা।

(c) What are the nature and characteristics of a lesson plan? Write elaborately.

পাঠ পৰিকল্পনাৰ প্ৰকৃতি আৰু বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি? বহুলাই লিখা।